

REMISSYTTRANDE

2025-06-19

Dnr 0242/25

Er referens: Ju 2025/01048

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över Utkast till lagrådsremiss Skärpta regler vid villkorlig frigivning

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade utkast på lagrådsremiss på remiss och lämnar följande synpunkter.

Brå har tidigare lämnat synpunkter på förslagen i betänkandet Ett ändamålsenligt samhällsskydd (SOU 2024:48). Till den del förslagen överensstämmer med förslagen i betänkandet har Brå inga ytterligare synpunkter.

Brå avstyrker förslaget att den andel av strafftiden som måste avtjänas på anstalt innan villkorlig frigivning kan ske höjs från två tredjedelar till tre fjärdedelar och att denna höjning genomförs stegvis med de längsta fängelsestraffen först. Brå delar fortfarande utredningens bedömning om att den villkorliga frigivningen i sin nuvarande utformning spelar en viktig roll för samhällsskyddet och att institutet i huvudsak fungerar väl. Brå avstyrker även följdförslaget om att en ansökan om omvandling av fängelse på livstid till fängelse på viss tid får göras när den dömde har avtjänat minst tolv år av livstidsstraffet.

När det gäller förslaget att tröskeln för att skjuta upp den villkorliga frigivningen om den dömde missköter sig under anstaltsvistelsen sänks vill Brå lämna följande synpunkter. Brå har i uppdrag av regeringen att utvärdera lagändringarna om förstärkta återfallsförebyggande åtgärder vid villkorlig frigivning (prop. 2018/19:77) samt utökade kontroll- och stödmöjligheter avseende skyddstillsynsdömda (prop. 2020/21:85) liksom utökade krav på deltagande i återfallsförebyggande åtgärder inför frigivning (prop. 2020/21:18). I Brås uppdrag ingår att utvärdera den senaste ändringen av reglerna om uppskjuten villkorlig frigivning som bland annat innebär att det inte längre behöver föreligga synnerliga skäl för att skjuta upp den villkorliga frigivningen utan att det räcker att det föreligger särskilda skäl för att den villkorliga frigivningen ska få skjutas upp. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 18 september 2025. Brå anser att regeringen bör invänta resultaten av den pågående utvärderingen innan man tar ställning till huruvida tröskeln för att skjuta upp den villkorliga frigivningen ska sänkas ytterligare. Brå kan också konstatera att förslaget att det ska räcka att "det finns skäl" för att den villkorliga frigivningen ska kunna skjutas upp är ett mycket lågt ställt krav.

Detta yttrande avges av tf. generaldirektör Jonas Trolle efter föredragning av enhetschef Anna Hansson.